

PATVIRTINTA
VšĮ Rūpesta direktoriaus
2026 m. kovo mėn. 27 d.
Įsakymu Nr. 2026-VT-05

VŠĮ RŪPESTA LAIKINO ATOKVĖPIO PASLAUGOS TEIKIMO IR ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Laikino atokvėpio paslaugos teikimo ir organizavimo tvarkos aprašas (toliau – aprašas) reglamentuoja VšĮ Rūpesta (toliau – įstaiga) laikino atokvėpio paslaugos teikimo tvarką, teikimo tikslą, paslaugos gavėjus, laikino atokvėpio paslaugos būdus ir trukmę, prašymų ir dokumentų pateikimo ir nagrinėjimo tvarką, laikino atokvėpio paslaugos poreikio nustatymo tvarką, paslaugos teikimo vietą ir mokėjimą už laikino atokvėpio paslaugą.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu (toliau – įstatymas), socialinių paslaugų katalogu, Alytaus miesto socialinių paslaugų organizavimo, jų poreikio nustatymo, skyrimo ir apmokėjimo už jas tvarkos aprašu, patvirtinto Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2021 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T-371 „Dėl Alytaus miesto savivaldybės socialinių paslaugų organizavimo, jo poreikio nustatymo, skyrimo ir mokėjimo už jas tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais socialinių paslaugų teikimą.

3. Laikino atokvėpio paslaugos teikiamos Alytaus miesto savivaldybės teritorijoje gyvenantiems asmenims. Išskirtiniais atvejais, kai asmuo (šeima) patiria bet kokį smurtą (fizinį, psichologinį, seksualinį ir kt.) arba kyla grėsmė jo fiziniam ar emociniam saugumui, laikino atokvėpio paslaugos gali būti teikiamos ir kitos savivaldybės asmenims (šeimoms), užsieniečiams ar kitiems asmenims Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse numatytais atvejais.

II SKYRIUS

LAIKINO ATOKVĖPIO PASLAUGOS TEIKIMO TIKSLAS, PASLAUGOS GAVĖJAI

4. Laikino atokvėpio paslaugos teikimo tikslas – trumpalaikės arba dienos socialinės globos paslaugos, teikiamos laikino atokvėpio paslaugos gavėjams, siekiant sudaryti sąlygas asmenims, kurie namuose augina, prižiūri, globoja (rūpina) ir (ar) slaugo kartu gyvenančius laikino atokvėpio paslaugos gavėjus, derinti asmeninį gyvenimą ir laikino atokvėpio paslaugos gavėjo priežiūrą, globą (rūpinimą) ir (ar) slaugą, suteikiant jiems galimybę kompensuoti šeimos interesus ir poreikius, pailsėti nuo nuolatinės namuose auginamo, prižiūrimo ir (ar) globojamo (rūpinamo) kartu gyvenančio laikino atokvėpio paslaugos gavėjo priežiūros ir (ar) slaugos.

5. Laikino atokvėpio paslaugos gavėjais laikomi Suaugę asmenys su negalia ir vaikai su negalia, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme ir kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos arba specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis.

III SKYRIUS PASLAUGOS TEIKIMO BŪDAI IR TRUKMĖ

6. Laikino atokvėpio paslauga organizuojama asmens namuose:

Socialinė priežiūra (pagalba į namus)	Dienos socialinė globa
Laikino atokvėpio paslauga organizuojama teikiant pagalbą į namus.	Laikino atokvėpio paslauga organizuojama teikiant dienos socialinę globą asmens namuose.

Paslauga teikiama pagal poreikį, tačiau bendra abiejų Katalogo 12.12 (laikinas atokvėpis (socialinė priežiūra)) ir 15.3 (laikinas atokvėpis (globa)) papunkčiuose nurodytų socialinių paslaugų teikimo trukmė per metus negali viršyti 720 val.

Išimtiniais atvejais, esant krizinei situacijai (asmens, kuris namuose augina, prižiūri, globoja (rūpina) ir (ar) slaugo kartu gyvenančius laikino atokvėpio paslaugos gavėjus, skyrybos, darbo praradimas, artimojo netektis ir kt.), laikino atokvėpio paslauga gali būti nepertraukiamai teikiama iki 90 parų.

Tarp Katalogo 15.2 (trumpalaikė socialinė globa) papunktyje nurodytos trumpalaikės socialinės globos paslaugos, kai ji teikiama stacionarioje globos įstaigoje, ir laikino atokvėpio paslaugos teikimo turi būti ne trumpesnė nei 14 dienų pertrauka.

IV SKYRIUS PRAŠYMŲ DĖL LAIKINO ATOKVĖPIO PASLAUGOS GAVIMO PATEIKIMAS IR NAGRINĖJIMAS

7. Dėl socialinių paslaugų asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas arba veikdami asmens (šeimos) ar visuomenės socialinio saugumo interesais – bendruomenės nariai ar kiti suinteresuoti asmenys (toliau kartu – asmenys) elektroniniu būdu ar raštišku prašymu kreipiasi į Socialinės paramos skyrių, užpildo prašymą-paraišką socialinėms paslaugoms gauti (SP-8 forma, patvirtinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu) (toliau – prašymas-paraiška) ir pateikia reikalingus dokumentus.

8. Prašymą-paraišką dėl laikino atokvėpio paslaugų asmuo pateikia 1 kartą kreipdamasis per 24 mėnesių laikotarpį, t. y. kreipdamasis pirmą kartą. Pakartotinai kreipdamasi dėl laikino atokvėpio paslaugos, pareiškėjas kreipiasi į socialinių paslaugų įstaigą ir pateikia laisvos formos prašymą. Šiuo atveju socialinių paslaugų įstaiga raštu informuoja Socialinės paramos skyrių apie paslaugos teikimą ir teikia laikino atokvėpio paslaugas atsižvelgdama į Socialinių paslaugų kataloge nurodytą paslaugų teikimo trukmę, neviršydama 720 val. per metus).

V SKYRIUS

LAIKINO ATOKVĖPIO PASLAUGOS POREIKIO NUSTATYMAS

9. Laikino atokvėpio paslaugos poreikį per 10 kalendorinių dienų nuo prašymo-paraiškos gavimo dienos nustato įstaigos socialinis darbuotojas (toliau – socialinis darbuotojas). Asmens (šėimos) socialinių paslaugų poreikis nustatomas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 16 straipsnio nuostatomis ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintu Asmens (šėimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašu, bei užpildžius asmens (šėimos) socialinių paslaugų poreikio vertinimo formą.

10. Asmens socialinių paslaugų poreikis nustatomas individualiai pagal asmens nesavarankiškumą bei galimybes savarankiškumą ugdyti ar kompensuoti asmens interesus ir poreikius atitinkančiomis socialinėmis paslaugomis, o šėimos socialinių paslaugų poreikis nustatomas kompleksiskai vertinant šėimos narių gebėjimus, galimybes ir motyvaciją spręsti savo šėimos socialines problemas, palaikyti ryšius su visuomene bei galimybes tai ugdyti ar kompensuoti šėimos interesus ir poreikius atitinkančiomis bendrosiomis socialinėmis paslaugomis ar socialine priežiūra. Asmeniui (šėimai) gali būti nustatytas kelių rūšių bendrųjų socialinių ar (ir) socialinės priežiūros paslaugų poreikis.

11. Sprendimą dėl socialinių paslaugų asmeniui (šėimai), kurių teikimą finansuoja savivaldybė iš savo biudžeto lėšų ar iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, išskyrus globos centrų teikiamas socialines paslaugas, skyrimo, jų teikimo sustabdymo ir nutraukimo (toliau – sprendimas), socialinių darbuotojų, nustačiusių asmens (šėimos) socialinių paslaugų poreikį teikimu, priima savivaldybės administracijos direktorius ar jo įgaliotas asmuo:

11.1 sprendimas skirti laikino atokvėpio paslaugą priimamas ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų nuo socialinio darbuotojo parengtų asmens poreikio vertinimo išvadų pateikimo Socialinės paramos skyriui dienos.

12. Dėl laikino atokvėpio paslaugos sustabdymo ir (ar) nutraukimo, paslaugas gaunantis asmuo, kreipiasi į įstaigą pateikia raštišką prašymą nurodydamas priežastis ir sustabdymo terminą, dėl kurių turi būti sustabdytas ar nutrauktas laikino atokvėpio paslaugos teikimas. Įstaigos vadovas Socialinės paramos skyriui teikia siūlymą nutraukti ar sustabdyti socialines paslaugas.

13. Asmeniui laikino atokvėpio paslaugos teikimas sustabdomas ir (ar) nutraukiamas šiais atvejais:

- 13.1 asmens (šėimos), globėjo ar rūpintojo raštišku prašymu;
- 13.2 paaiškėjus, kad kreipdamasis dėl socialinių paslaugų teikimo (vienas iš suaugusių šėimos narių, jo globėjas, rūpintojas), pateikė neteisingą informaciją socialinių paslaugų poreikiui vertinti ir nustatyti arba pablogino sąlygas, norėdamas gauti socialines paslaugas;
- 13.3 grubiai pažeidus socialinių paslaugų įstaigos vidaus tvarkos taisykles;
- 13.4 asmuo nesilaikė socialinių paslaugų teikimo ir (ar) mokėjimo už paslaugas sutarties reikalavimų;
- 13.5 pasikeitus aplinkybėms, turinčioms įtakos asmens (šėimos) socialinių paslaugų poreikiui tenkinti;
- 13.6 išvykus gyventi į kitą savivaldybę, užsienio valstybę;
- 13.7 išvykus gydytis;
- 13.8 kai asmeniui paskirta laisvės atėmimo bausmė;
- 13.9 nesudarant sąlygų teikti socialines paslaugas (neįsileidžiant darbuotojo, nepriimant teikiamos pagalbos ir pan.).

13.10 kilus pagrįstų įtarimų, kad asmuo serga ir (ar) asmeniui susirgus užkrečiama liga (aktyviaja tuberkulioze, odos infekcine liga, pedikulioze, lytiškai plintančiais susirgimais, COVID -19 ir pan.);

13.11. kitais socialinių paslaugų įstaigos numatytais atvejais;

VI SKYRIUS LAIKINO ATOKVĖPIO PASLAUGOS TEIKIMAS NAMUOSE

14. Gavus Socialinės paramos skyriaus vedėjo sprendimą dėl laikino atokvėpio paslaugų teikimo Įstaigos direktorius su asmeniu ar asmens atstovu ne vėliau kaip per 20 darbo dienų pasirašo Laikino atokvėpio paslaugų teikimo sutartį (1 priedas), kurioje, be kitų nuostatų, turi būti nurodyta laikino atokvėpio paslaugos teikimo asmeniui tvarka ir sąlygos, teikėjo ir asmens ar asmens atstovo teisės bei pareigos (atsakomybės), šios paslaugos teikimo laikas ir trukmė.

15. Laikino atokvėpio paslaugos organizuojamos ir teikiamos individualiai, atsižvelgiant į kiekvieno asmens, kuris namuose augina, prižiūri, globoja (rūpina) ir (ar) slaugo kartu gyvenančius laikino atokvėpio paslaugos gavėjus, ir į laikino atokvėpio paslaugos gavėjo poreikius.

16. teikiamos paslaugos:

16.1 bendrosios socialinės paslaugos (informavimas, konsultavimas, bendravimas, tarpininkavimas ir atstovavimas);

16.2 laisvalaikio teikimas ir (ar) organizavimas;

16.3 maitinimo organizavimas;

16.4 asmens higienos paslaugų teikimas: pagalba rengiantis, maitinantis, prausiantis ir kito pobūdžio pagalba;

16.5 socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas ir (ar) atkūrimas;

16.6 kasdienio gyvenimo įgūdžių ugdymas ir palaikymas;

16.7 darbo įgūdžių ugdymas (siuvimas, mezgimas, audimas, dailės dirbiniai, keramika, savarankiškas patalpų, aplinkos tvarkymas ir pan.);

16.8 teikti paslaugų gavėjui būtina, teisingą, išsamią, tikslią ir aiškią informaciją, susijusią su socialinių paslaugų teikimu;

16.9 bendradarbiaujant su asmens (šeimoms) artimaisiais, esant poreikiui ir (ar) paslaugos gavėjui, globėjui pageidaujant organizuoti medicininių paslaugų teikimą;

16.10 užtikrinamas tvarkingas su asmeniu susijusios informacijos ir dokumentų kaupimas jo byloje bei joje esančios informacijos konfidencialumas.

16.11 kitos paslaugos, reikalingos asmeniui pagal jo savarankiškumo lygį;

17. Jei laikino atokvėpio paslaugą teikiantis specialistas, teikdamas laikino atokvėpio paslaugą, lieka nakvoti laikino atokvėpio paslaugos gavėjo namuose, jam turi būti užtikrintos tam reikalingos sąlygos – suteiktas visas nakvynės inventorių, sudaryta galimybė naudotis laikino atokvėpio paslaugos gavėjo namuose esančiais indais, kitu inventoriumi bei visais patogumais, skirtais žmogaus fiziologiniams ir higienos poreikiams patenkinti.

18. Laikino atokvėpio paslaugą teikiantis specialistas laikino atokvėpio paslaugos teikimo metu turi užtikrinti asmeniui teikiamų socialinių ir kitų paslaugų nepertraukiamumą.

19. Atsakingas įstaigos darbuotojas, pirmą kartą prieš gaunant laikino atokvėpio

paslaugą, kartu su tikslinės grupės artimaisiais užpildo klausimyną (1 priedas), kurie galioja 24 mėn. Esant poreikiui, jie gali būti koreguojami.

20. Laikino atokvėpio paslauga neteikiama asmenims, kurie jos teikimo metu serga ūmiomis infekcinėmis ar kitomis pavojingomis užkrečiamomis ligomis, yra agresyvūs.

VII SKYRIUS MOKĖJIMAS UŽ LAIKINO ATOKVĖPIO PASLAUGĄ

21. Laikino atokvėpio paslaugos teikimo kaina nustatoma viešosios įstaigos Rūpesta įsakymo forma.

22. Mokėjimo už laikino atokvėpio paslaugas dydis nustatomas atsižvelgiant į asmens (šeimos) pajamas ir apskaičiuojamas vadovaujantis Alytaus miesto socialinių paslaugų organizavimo, jų poreikio nustatymo, skyrimo ir apmokėjimo už jas tvarkos aprašo, patvirtinto Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2021 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T-371 „Dėl Alytaus miesto savivaldybės socialinių paslaugų organizavimo, jo poreikio nustatymo, skyrimo ir mokėjimo už jas tvarkos aprašo patvirtinimo“.

VIII SKYRIUS INFORMACIJOS APIE LAIKINO ATOKVĖPIO PASLAUGĄ SKELBIMAS

23. Informaciją apie organizuojamą ir teikiamą laikino atokvėpio paslaugą (galimos teikti paslaugos ir jų teikimo periodiškumas, kita, laikino atokvėpio paslaugos teikėjo nuomone, svarbi informacija) viešai skelbia ir nuolat atnaujina savo interneto tinklalapyje ir (ar) ar kitose viešose erdvėse.

IX SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Dokumentai (įskaitant dokumentus, kuriuose yra asmens duomenų) saugomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatytais terminais.

25. Ginčai dėl socialinių paslaugų organizavimo ir mokėjimo už socialines paslaugas priimtų sprendimų nagrinėjami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.